

Juryrapport

Internetscriptieprijs 2019: Internet en Recht

M.A.R. (Marlinde) Nannings (Radboud Universiteit Nijmegen)

Regulering van Initial Coin Offerings, een raamwerk voor regulering door de kwalificatie van tokens als effect

Er waren dit jaar 25 inzendingen voor de Brinkhofprijs voor de beste scriptie op het gebied van internet & recht. De scripties waren afkomstig van studenten in vrijwel het hele land. De prijs is nog steeds het meest bekend in Amsterdam, met 7 inzendingen van de VU en 6 van de UVA. Maar we ontvingen ook meerdere scripties geschreven aan de Universiteit Utrecht (3), de Radboud Universiteit Nijmegen (2), Tilburg University (2) en de Erasmus Universiteit Rotterdam (2). De resterende 3 scripties kwam uit het hoge noorden (RUG), het verre zuiden (UM) en van de relatief nieuwe Jheronimus Academy of Data Science (JADS).

Het cijfergemiddelde van de inzendingen was indrukwekkend, nagenoeg alle scripties waren beoordeeld met een 8 of hoger, maar liefst 3 scripties waren door hun beoordelaar bekroond met een 10. De gekozen en geanalyseerde onderwerpen laten zien dat “internetrecht” als zodanig niet meer bestaat, als het er al ooit geweest is. Digitalisering en technische innovatie hebben de maatschappij inmiddels in al zijn facetten bereikt en zijn dus ook in alle rechtsgebieden doorgedrongen. Als jury lazten we over het effect van de Algemene Verordening Gegevensbescherming op cloudbaanbieders in China, surveillance van journalisten, auteursrecht op werken van AI-systemen, ‘sharenting’ (sharing & caring door ouders op sociale media), regels over elektronisch bewijs in de Verenigde Staten en Europa, het gebruik van blockchain in een vluchtelingenkamp, big data en het mededingingsrecht, en e-health. We hebben veel geleerd.

De winnende scriptie is geschreven door Marlinde Nannings, van de Radboud Universiteit Nijmegen. Zij beschrijft in haar scriptie de regulering van Initial Coin Offerings (ICO’s): een financieringsvorm voor ondernemingen die iets weg heeft van een beursgang. Anders dan bij een Initial Public Offering (IPO) worden echter geen aandelen en stemrechten uitgegeven maar een nieuwe cryptocurrency. Met minder dan 100 regels code kan iedereen een eigen digitale munteenheid creëren en die verkopen in ruil voor financiering. Bijstand van een investeringsbank is niet vereist. Bloomberg News-journalist Matt Levine gaf een mooie beeldspraak: je moet je voorstellen dat de gebroeders Wright airmiles gingen verkopen om de uitvinding van het vliegtuig te financieren.¹

ICO’s waren de afgelopen jaren een hype op de financiële markten, tegelijkertijd zijn ze voor met name particuliere beleggers zeer risicovol. Misbruik ligt op de loer. Zo kan de jury van de Internetscriptieprijs u vandaag overtuigen van de onschatbare waarde van een nieuwe juridische startup, die zij bij de uitreiking van de Internetscriptieprijs volgend jaar zal lanceren. U bent natuurlijk overtuigd en investeert in onze eigen digitale “ISPeuro”. Vervolgens ziet u op de website van de KHMW echter een foto van een ver gelegen tropisch strand waarop de jury zich onder een Brinkhofparasol tegoed doet aan cocktails en fruits de mer. Onze veelbelovende juridische startup sterft in de maanden daarna, volgens ons geheel

¹ ‘Initial coin offerings have become big business. Fundraising with cryptocurrencies is booming, but is that a good thing?’, The Economist 30 augustus 2018.

onverwacht, een stille dood. U bent uw geïnvesteerde euro's kwijt en kan niks met uw unieke ISPeuro's.

De juridische hamvraag is in hoeverre ICO-tokens onder het effectenrecht en het financieel toezicht vallen. Toezichthouders gaan daar in verschillende landen op verschillende wijze mee om. Zuid-Korea en China hebben ICO's verboden, andere landen volstaan met een waarschuwing. Op de platforms van Facebook, Google, Microsoft en Twitter mag je niet voor ICO's adverteren, vanwege het risico op verliezen en fraude.² Juridisch gezien bevinden ICO's zich veelal in limbo, het is wachten op de eerste testcases bij de rechter. De winnende scriptie maakt intussen een uitstekende financieel-juridisch-technische analyse van dit actuele, aansprekende en complexe onderwerp. Indrukwekkend is daarbij hoe goed en leesbaar de ingewikkelde materie opgeschreven is. De scriptie toetst ICO's aan de bestaande juridische kaders en doet vervolgens originele maar ook praktische voorstellen voor een verbeterde regulering. Het eindresultaat is de Internetscriptieprijs 2019 dubbel en dwars waard.

Prof. dr. N. (Natali) Helberger, hoogleraar informatierecht Universiteit van Amsterdam, bestuurslid Instituut voor Informatierecht Universiteit van Amsterdam

Prof. dr. H.J. (Jaap) van den Herik, hoogleraar recht en informatica Universiteit Leiden, oud-hoogleraar informatica Tilburg University en Universiteit Maastricht

Mr. D. (Dorien) Verhulst, advocaat Brinkhof

De jury vergaderde op 4 oktober 2019 onder leiding van Prof. dr. H.J. (Hans) Bennis, directeur KHMW; tevens namen deel aan de vergadering Prof. dr. R.B. (Rudy) Andeweg, secretaris geestes- en maatschappijwetenschappen en Drs. S. (Saskia) van Manen, secretaris (notulen).

² Id.